

Η Σμύρνη, μάνα, καίγεται

Συμπληρώνονται 94 χρόνια από τις θηριωδίες των Τούρκων. Χειροτονήθηκε ο πρώτος μητροπολίτης μετά την Καταστροφή. ■ 18

94 χρόνια από τη θηριωδία τ

ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ!

Από τον

Αθ. Ε. Καραθανάση*

Τέτοιες ημέρες το 1922, στη Σμύρνη και σε όλη την ελληνική Μικρά Ασία, συντελείτο η μεγαλύτερη **τραγωδία** στην Ιστορία του Γένους μας. Η ένδοξη Ελληνική Στρατιά, **πτημένη**, αποχωρούσε από τη Μικρά Ασία, της οποίας πριν από τρία χρόνια είχε ελευθερώσει τα **ελληνικά** από αιώνων εδάφη της. Εφευγε ταπεινωμένη εξαπτίας του Εθνικού Δικασμού, της **προδοσίας** των δήθεν συμμάχων, των **λαθών** των πολιτικών και στρατιωτικών.

Όμως, όχι, ο Ελληνικός Στρατός δεν είχε πτηθεί. Εμεινε πίσω παντέρνημος ο Μικρασιατικός Ελληνισμός, που **ψυχορραγούσε** στο λιμάνι της Σμύρνης, αυτός που έως εκείνες τις ημέρες ζούσε ευτυχισμένα. Τριακόσιες χιλιάδες ψυχές αναζητούσαν απεγνωσμένα εκεί πλοία σωτηρίας για να σωθούν από το **λεπίδι** του Ασιατή νικητή. Και απέναντι, ελλειμενισμένα, τα πολεμικά των «συμμάχων», τα πληρώματα των οποίων **διασκέδαζαν** με το θλιβερό θέαμα, καλύπτοντας με μουσικές τον θρήνο και τον οδυρμό των αθών Μικρασιατών και των ανδρών των συρόμενων στην αιχμαλωσία. Οι -άδικοι πάντα- φίλοι μας του δήθεν Ευρωπαϊκού **Διαφωτισμού**. Τότε και τώρα.

Γυναίκες, παιδιά, γέροντες σφάζονταν μέσα σε αίσχιστες θηριωδίες

Πρώτος **μάρτυς** της τραγωδίας, ο μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος Καλαφάτης, ιερό σφάγιο του Γένους. Ο Αμερικανός πρόξενος στην Σμύρνη **-αυτόπτης** μάρτυς των γεγονότων- Χόρτον έγραψε ότι ποτέ δεν υπήρξε τέτοια **γενοκτονία** στην ανθρωπότητα, την οποία συμπλήρωσε η μεγάλη **πυρκαγιά** που έκανε αποκαΐδια την ελληνική Σμύρνη. Και η θάλασσα είχε γεμίσει **πτώματα**, όπως έγραψε ένας άλλος αυτόπτης μάρτυς, ο Γάλλος Νηριό, με αναριθμητές υπάρξεις -γυναίκες, παιδιά, γέροντες- να σφάζονται μέσα σε αίσχιστες θηριωδίες.

Το γήπεδο του ιστορικού σμυρναϊκού συλλόγου Πανιώνιος στοιχειώνει έως σήμερα και Τούρκου πόδι δεν φθάνει έως εκεί, διότι εδώ μαρτύρησαν **εκατοντάδες κληρικοί** και καμιά φορά όλο και κάποιος σταυρός ιερέα βγαίνει από το χώμα.

Αδηλος ο αριθμός των θυμάτων: άλλοι έγκυριοι ερευνητές μιλούν για 1.000.000 και άλλοι για 500.000. Μάλιστα, αν ληφθεί υπόψη ότι στη Μικρά Ασία ζούσαν 2.000.000 Έλληνες και στην Ελλάδα ήλθαν 1.500.000 πρόσφυγες, τα θύματα της γενοκτονίας δύναται να υπολογισθούν στις 500.000. Χώρια οι **αγνοούμενοι** στρατιώτες και οι μη επιστρέψαντες αιχμάλωτοι.

Χρόνια τώρα οι Μικρασιάτες ζητούν από την Ελληνική Πολιτεία την αναγνώριση της **γενοκτονίας** των δικών τους. Αυτή αδιαφορεί για χάρη των **ελληνοτουρκικών** σχέσεων. Κι όμως, το άρθρο 2 του ΟΗΕ της Συμβάσεως περί Γενοκτονίας καλύπτει πλήρως το αίτημά τους. Με την αναγνώριση της γενοκτονίας των Μικρασιατών θα πουχάσουν οι ψυχές που σκεπάζουν το χώμα της μάνας Μικράς Ασίας.

Εκεί υπάρχουν ψυχές, δεν τις ακούτε; Και το αιματοβαμμένο από το **μαρτύριο** ράσο του δεσπότη Χρυσόστομου, που το σέρνει θλιβερά το αεράκι πάνω από την όμορφη πόλη, την οποία **ασπανά** κατέχουν άλλοι, κάμνει το τρισάγιό τους καθημερινά.

* Ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ, πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Η δολοφονική φρενιτιδα των Νεοτούρκων στη Σμύρνη

Από τον

Αγγελο Σκορδά

askordas@dimokratianews.gr

Η φωτιά απλώνονταν παντού. Ντουμάνιασε ο ουρανός. Μαύρα σύγνεφα ανηφορίζανε και μπερδεύονταν το 'να με τ' άλλο. Κόσμος, εκατοντάδες χιλιάδες κόσμος, τρελός από φόβο αρχίνησε να τρέχει απ' όλα τα στενοσόκακα και τους βερχανένδες και να ξεχύνεται στην παραλία σα μαύρο ποτάμι...

Η μάζα πυκνώνει, δεν ξεχωρίζεις ανθρώπους, μα ένα μαύρο ποτάμι που κουνιέται πέρα δώθε απελπισμένα, δίχως να μπορεί να σταθεί ούτε να προχωρήσει. Μπρος θάλασσα, πίσω φωτιά και σφαγή! Ένας ακός κατακυλάει από τα βάθη της πολιτείας και σπέρνει τον πανικό.

- Τούρκοι!
- Τσέτες!
- Μας σφάζουνε!
- Έλεος!

Η θάλασσα δεν είναι πια εμπόδιο. Χιλιάδες άνθρωποι πέφτουνε και πνίγονται. Τα κορμιά σκεπάζουνε τα νερά σα να 'ναι μώλος. Οι δρόμοι γεμίζουνε κι αδειάζουνε και ξαναγεμίζουνε. Νέοι, γέροι, γυναίκες, παιδιά ποδοπατούνται, στριμώχνονται, λιπο-

«Μπρος θάλασσα, πίσω φωτιά και σφαγή!» Μικρασιάτες στην παραλία της Σμύρνης προσπαθούν να επιβιβαστούν σε βάρκες

θυμούνε, ξεψυχούνε. Τους τρελαίνουν οι κανιζάρες, οι ξιφολόγχες, οι σφαίρες των τσέτιδων!

- Βουρ κερατάλαρ! (Χτυπάτε τους τους κερατάδες!)»

Οι παραπάνω γραμμές ανήκουν στο μνημειώδες έργο της Διδώς Σωτηρίου «Ματωμένα χώματα», το οποίο περιγράφει με τον πλέον ρεαλιστικό και ψυχραιμο τρόπο τη ζωή των Ελλήνων της Ιωνίας την ταραγμένη περίοδο από το 1914 έως και το αιματηρό τέλος, τον Σεπτέμβριο του

1922. Η άτακτη αναδίπλωση του εκστρατευτικού σώματος στο Αφιόν Καραχισάρ στα μέσα του Αυγούστου σηματοδοτεί την αρχή του τέλους για τον υπερχιλιόχρονο Ελληνισμό της Μικράς Ασίας.

Χωρίς προηγούμενο

Τις ημέρες που θα ακολουθήσουν τα παράλια θα γίνουν το θέατρο ενός εγκλήματος που όμοιο του δεν είχε καταγραφεί έως τότε στην παγκόσμια Ιστορία.

Σας 6 Σεπτεμβρίου (με το νέο ημερολόγιο) το τελευταίο

ελληνικό στρατιωτικό τμήμα αποχωρεί από τη Σμύρνη, ακολουθούμενο από τις επίσημες Αρχές της πόλης πλην του εθνομάρτυρα μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομου, ο οποίος τέσσερις ημέρες αργότερα -και κατόπιν προσωπικής εντολής του στρατηγού Νουρεντίν Πασά- θα βρει φρικτό θάνατο από τον μαινόμενο όχλο των εισβολέων.

Οι χριστιανικοί πληθυσμοί της πόλης στριμώχνονται όπως όπως στην προκυμαία του Κε. Χιλιάδες θα

Ιστορική χειροτονία του νέου μητροπολίτη της πόλης

ΜΙΑ από τις πιο λαμπρές σελίδες στην ιστορία της Ορθοδοξίας γράφτηκε χθες στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι, όπου μέσα σε κλίμα κατανύξης και συγκίνησης τελέστηκε η χειροτονία του νέου μητροπολίτη Σμύρνης Βαρθολομαίου Σαμαρά.

Ο πρώην αρχιγραμματέας του Συνοδικού Γραφείου του Οικουμενικού Πατριαρχείου έγινε ο πρώτος μητροπολίτης Σμύρνης μετά τον ξεριζωμό του ελληνικού στοιχείου της Μικράς Ασίας και τη φρικτή δολοφονία του εθνοϊερομάρτυρα Χρυσόστομου τον Αύγουστο του

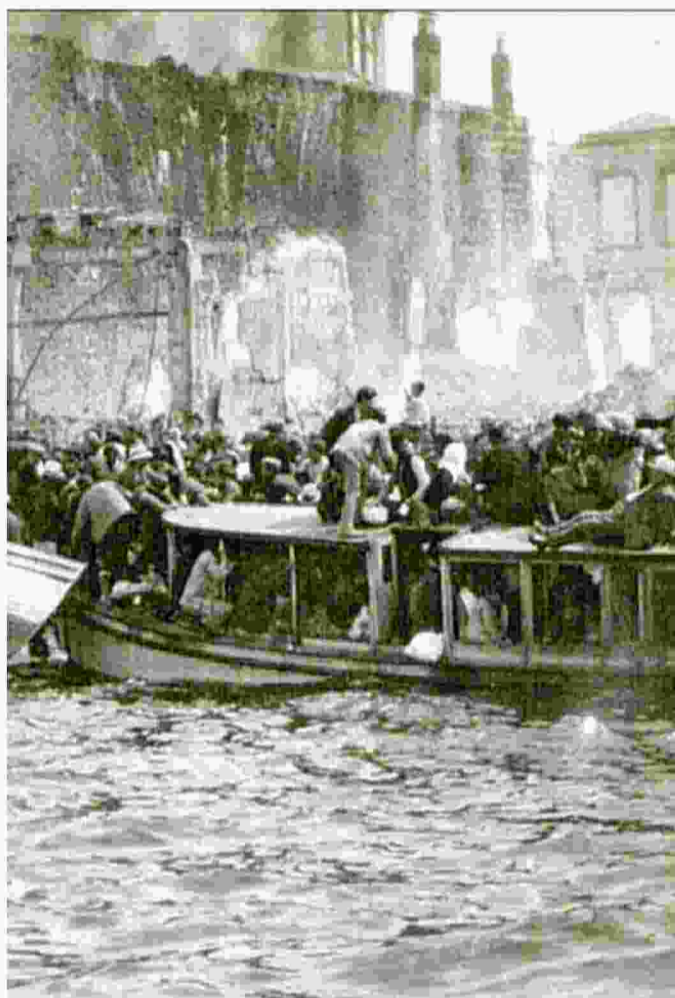
1922. Η χειροτονία, στην οποία έδωσαν το «παρών» δεκάδες μητροπολίτες και ιεράρχες, αλλά και πλήθος πιστών από την Κωνσταντινούπολη, την Ελλάδα και το εξωτερικό, τελέστηκε από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο.

«Η Μητρόπολη Σμύρνης, αλλά και η πόλη γενικότερα αποτελεί μια πολιτιστική, ιστορική και εκκλησιαστική αξία του Γένους. Στη γη της Ιωνίας άνθησε ο ελληνοχριστιανικός πολιτισμός και νιώθω ιδιαίτερη τιμή που η μητέρα Εκκλησία και ο Οικουμενικός Πατριάρχης προσωπικά με επέλεξαν για έναν

μητροπολιτικό θρόνο όπου στο παρελθόν έχουν καθίσει προσωπικότητες που έγιναν παράδειγμα για τους απανταχού ορθοδόξους» είχε δηλώσει στην «κυριακάτικη δημοκρατία» ο κ. Βαρθολομαίος Σαμαράς μετά την εκλογή του στον μητροπολιτικό θώκο της Σμύρνης στις 29 Αυγούστου.

Σημειώνεται ότι ο μητροπολιτικός θρόνος στη Σμύρνη έμεινε «ορφανός» στις 27 Αυγούστου 1922, μετά τον μαρτυρικό θάνατο του τελευταίου μητροπολίτη της - του εθνοϊερομάρτυρα Σμύρνης Χρυσόστομου.

ου 1922!

ακολουθήσουν τη μοίρα του λαοφίλους ιερωμένου.

Στις 13 Σεπτεμβρίου ξεσπάει στην αρμενική συνοικία η μεγάλη φωτιά που θα τελειώσει αυτό που ξεκίνησαν οι κανιζάρες και τα βόλια των Τσέτηδων. Στους δρόμους της πόλης επικρατεί πανδαιμόνιο.

Όσοι κατάφεραν να γλιτώσουν πηδούν στη θάλασσα και τουφεκίζονται από τους φρουρούς της προκυμαίας. Ναοί, σχολεία, σπίτια, λέσxes και καταστήματα γίνονται στάχτη. Προηγούμε-

νως έχουν λεπλατθθεί ολοσχερώς. Μαζί με αυτά λεπλατθθηκαν και όσες ψυχές δεν είχαν την ευκαιρία να «αποδράσουν» πριν από την είσοδο των ατάκτων στην άλλοτε ακμάζουσα πολυεθνική πόλη-σύμβολο του Ελληνισμού.

Συλλήψεις, εκτοπισμοί, βιασμοί, βασανιστήρια και εν ψυχρώ δολοφονίες ηλικιωμένων, γυναικών και βρεφών ολοκληρώνουν τη δαυτική εικόνα των τελευταίων ωρών της αρχόντισσας Σμύρνης.

Η χειροτονία του νέου μητροπολίτη Σμύρνης από τον Οικουμενικό Πατριάρχη